

ЕКОЛОГИЯ

Позиции на „Демократична България“

Средносрочни политики (в болд – задължителни)

Управление на отпадъци

- **Изграждане на модерна система за сметосъбиране и устойчиво управление на отпадъците на принципите разделно събиране при източника, премахване на анонимността и замърсителят плаща:**
  - **Засилване на отговорността на организациите за оползотворяване на опаковки;**
  - **Въвеждане на депозитна система за някои видове опаковки.**
- **Въвеждане на пакет от стимули за бизнеса, с фокус върху малките и средните предприятия, за включване в кръговата икономика:**
  - **Въвеждане на система за оценка на екологичния отпечатък на продуктите и услугите и задължителна оценка на жизнения им цикъл за допускането им до пазара;**
  - **Стимулиране на сертифицирането по системи за управление на околната среда;**
- **Стимулиране на преминаването на всички заинтересовани към кръгови и споделени модели на потребление.**

Чист въздух, почви и води

- **Въвеждане на програма за повишаване на ефективността на отоплението, стимулиране на използването на ВЕИ и максимално ограничаване на отоплението с дърва и въглища.**
- **Данъчна политика, насърчаваща притежаването и използването на МПС с ниски емисии и подкрепа за изграждане в национален мащаб на мрежа от зарядни станции за електромобили.**
- **Актуализиране на националния почвен регистър и оценка на състоянието на почвите по места и осъвременяване на картата на уязвимите към нитратно замърсяване зони с цел опазване на подпочвените води.**
- **Създаване на защитени акватории и допълнителни мерки за опазване на биоразнообразието на водните екосистеми, вкл. в Черно море.**
- **Преглед, и където е необходимо ревизия, на разрешителните за изграждането и експлоатацията на минивекове.**
- **Инвестиция в канализация и пречистване на битови отпадни води за всички населени места над 2000 жители.**

Биоразнообразие и екосистеми

- **Ревизия на целите и режимите на Натура 2000 зоните**
- **Създаване на структури за управление на защитените зони и консултативни съвети към всяка защитена зона или група от зони. Разработване на планове за управление на всяка защитена зона.**
- **Увеличаване на националните защитени територии и вековните дървета. Увеличаване на дела на строго защитените територии до 10 % съгласно Зелената сделка.**

- Създаване на защитени речни течения и възстановяване на 200 км. речни течения съгласно Стратегията за биоразнообразие на ЕС. ·
- Създаване на публичен регистър за процедурите по чл. 31 на ЗБР. ·
- Създаване на инструментариум за прилагане на системата за строга защита на видовете (Директива 92/43). ·
- Прилагането на разработените планове за действие за видове (вкл. удължаване срокът на действие на съществуващите) и създаване на нови. ·
- Създаване на единна платформа за подаване на сигнали за нарушения срещу дивата природа – телефонна линия и/или мобилно приложение. ·
- Прилагане на мерки към съществуващите ВЕЦ, които да гарантират опазване и възстановяване рибните ресурси и биоразнообразието в реките. ·
- Забрана за дънно тралене в цялата акватория на България. ·
- Създаване на фонд „Защитени територии и Натура 2000“. ·
- Спиране на застрояването и унищожаването на защитени местообитания от НАТУРА 2000 в зони А и Б по българското Черноморие, чрез ефективни режими в заповедите за обявяване и необходимите законови мерки спрямо започнали незаконни дейности и строежи. ·
- Създаване на консенсусни работна група МОСВ, НПО, други заинтересовани страни за управление на отворените наказателни процедури, както и за “превантивна защита” за запазване на тревните местообитания и тяхното добро състояние в България. ·
- Разработване и стартиране на национална програма за изкупуване на частни дюни, степи, влажни зони, гори и други важни местообитания. ·
- Сертифициране за добро управление по стандарта „Зелен списък“ на Международния съюз за защита на природата на всички защитени зони и територии. ·
- Въвеждане на системи за адаптивно управление и оценка за ефективността на управлението. ·
- Създаване на платформа от академични и научни институции, граждани и НПО за постоянен мониторинг на биоразнообразието и на други компоненти на околната среда. ·
- Подобряване на законодателството и правоприлагането при противодействие на престъпленията срещу околната среда, биоразнообразието и животните. ·
- Промяна в правилника на МВР с цел укрепване на Зоополицията и развитие на функциите и за защита и хуманно отношение към животните и престъпления срещу дивата природа. ·
- Приемане на Програма за изпълнение на решението на Европейския съд от 2016 г. по делото “Калиакра”. ·
- Ревизиране и приемане на Националната стратегия за биологичното разнообразие и НРПД за Натура 2000. ·
- Разработване на ръководство за зелената инфраструктура и дефрагментационните съоръжения в Натура 2000 мрежата. ·
- Развитие на законодателството за опазване на биологичното разнообразие в градовете, включително гори, паркове, градини, улично озеленяване, реки и влажни зони съгласно европейските стратегии за биоразнообразие и за горите

Превантивна и контролна дейност на факторите на средата

- **Институционално укрепване на МОСВ, чрез увеличаване на бюджета му за 2022г. с 1/3 , въвеждане на конкурсно начало за директорите на всички негови структури, въвеждане на система за задължителна квалификация. Действия за пре-основаване на всички контролни институции, промени в ключовите процедури и развитие на човешкия капацитет на професионална, а не на политическа основа.**
- **Въвеждане на инструменти за упълномощаване на местните власти, академичните институции, НПО и гражданите в превантивния и текущ контрол.**
- **Обвързване на всяко административно-наказателно производство с процедурата по екологична отговорност чрез промяна на ЗООС и ЗОПОЕЦ, създавайки система за прилагане на принципа „замърсителят плаща“.**
- **Създаване на механизъм за обвързване на превантивния, текущия и последващ контрол, защото няма полза от решенията по ОВОС и екологична оценка, ако липсва контрол по прилагането и.**
- **Нормативни промени за намаляване на времето и ресурсите, които гражданите и бизнесът отделят за започване на техните инициативи и дейности в Натура 2000. Ускоряване на процесите за приемане на ОУП и областни планове за горскостопанско развитие.**
- **Създаване на институция „екологичен омбудсман“ избран от НС.**
- **Приемане на национална методика за оценка на кумулативния ефект**
- **Ускоряване на нови процедури по ОВОС за ключови инфраструктурни проекти, включително магистрала Струма през Кресненското дефиле и тунела под Шипка, както изисква становището по ЕО на оперативна програма транспортна свързаност**

Спешни мерки (в болд – задължителни)

Управление на отпадъци

- **Вземане на мерки за безкомпромисна борба с нерегламентираното изхвърляне и незаконно депониране на отпадъци;**
- **Преосмисляне на политиките за управление на отпадъци чрез изгаряне, вкл. прекратяване на проекта за инсталация за изгаряне на RDF в София.**

Чист въздух, почви и води

- **Драстично разширяване на националната система за мониторинг на качеството на въздуха и създаване на гъвкава система за бързо разполагане на временни станции;**
- **Осигуряване на публичен достъп до данните от измерванията в реално време и от националната система и от тези на частния бизнес.**
- **Засилен контрол върху индустриалните източници на замърсяване и завишаване на санкциите.**
- **Създаване на икономически мерки и нови контролни механизми срещу източниците на вредни газове.**
- **Създаване на нормативна основа срещу неприятни миризми от промишлеността и енергетиката, шумово замърсяване от строителство и**

неорганизиран източници и светлинното замърсяване.

- Прилагане на програма за ограничаване на синтетичните пестициди и прилагане на повече методи от агроекология.

Вода

- Гарантиране на постоянен достъп до питейна вода.
- Създаване на единна система за управление на водните ресурси в страната.
- Извършване на динамичен мониторинг и контрол върху язовири, реки и водоносни хоризонти.
- Приемане на нов закон за водоснабдяване и канализация;
- Изготвяне на доклад за състоянието на язовирите в страната и проводимостта на реките.
- Завършване на процеса за класификация и паспортизация на язовирите в България по степен на потенциалната опасност.
- Спиране на сечта на крайречните гори и изземването на баластра под формата на „почистване на реки“.
- Строг контрол по изолиране и обезопасяване на хвостохранилищата в страната.

Биоразнообразие и екосистеми

- Публично обявяване на всички забавени досега защитени зони от Натура 2000.
- Налагане на мораториум върху застрояването на морския бряг, санкциониране и премахване на незаконно строителство.
- Създаване на регламенти за защита на уличното озеленяване и градските гори.
- Разработване и прилагане на планове за управление на всички защитени зони, природни и национални паркове.
- Промени в ЗООС и ЗОПОЕЩ за служебно обвързване на всяко административнонаказателно производство с процедурата по екологична отговорност за прилагане на принципа „замърсителят плаща“.
- Създаване на механизъм за задължително обвързване на превантивния, текущия и последващ контрол.
- Въвеждане на реални мерки за борба с агресивните интродуценти, вкл. забрана за отглеждане на норки.

Публичност и информираност

- Повишаване на информираността на гражданите за качеството на въздуха, причините за замърсяването и произтичащите вредни ефект.
- Провеждане на мащабни информационно-образователни кампании за:
  - устойчиво поведение и намаляване на разхищението на ресурси;
  - ползите от опазването на биоразнообразието.